

(abraspeln), et sinna lahkmid ei teggine, kelle läbbi kabja werest tükki mant ärrahabrastawa, kui hobben kalgi teed möda lönnip.

Kes hobbesse kapju ifs häste tähhele panney, se tunney peake ärra, et sedda ennamb hobben karu, ristikhaino ehk muud wäggewat toito sööp, sedda ennamb jääp kabja kaswamine taggasi. Ent kui hobben karjan käüp ehk ka foddun lahjambat toito saap, sis kaswawa kabja jõudsamaste nink sawa surembas. Sepärrast om arwalik, et lihham rammune hobben, sest et tal wähhemba nink nõrgemba kabja omma kellega ta kehha rasseust peap kandma, ennemba kabjawiggatses jääp, kui lahja hobben, kel sure tubli kabja omma. Kui teie nüüd lihawa rammutse hobbesega pikka teed käüte nink rutto sõidate, ni et hobben häämes lät, nink teie jättate hobbest kawwa aiga külma ehk tule kätte, seni kui teie essi kõrtsin wina wöttate nink juttu ajjate, sis wõip peake sündida, et kui teie tahhate eddesi minna, hobben ennamb paigast ei lä. Teie sunnite tedda piitsaga nink hobben himmustap essike eddesi minna, ent ei jõwwa nink waiwaw henda, et halle om nätta. Hobben tõstap kül eddejalgu üles, ent panney neid rutto jälle nink kawwedake henne ette mahha, nidade et nätta om, et ta jalgu warrip nink mitte täwwe kabja päle ei astu, enge kabja taggumetse polega maad puttup. Se man oigap hobben wallo pärrast, wärrisep eddejalgu pääl nink säep taggumetse jalgu ni kawwedake kõttu alla, kui olles ristlu ärraniksatanu. Ent wigga ei olle muial kui kabjan. Se wigga kutsutas kabjapallandikus, ent mõnne tähhendawa sedda ka tõise nimmega. Ennambeste wöttap se hädda eddejalgu finni, mõnnikörd ka küf nelli jalga, harwembaste taggumetse jalgu ütfinda. Lihawa nink rammutse hobbesse nink säratse, kea kawwa aiga talin saiswa ehk kel jo enne sedda kabja wiggatse nink nõrga

ollawa, ehk kea halvaste omma rawwutetu nink kawwa aiga neidsammu raudu omma pidanu, jäwa ennemba sesamma tõbbe kätte, kui mu hobbesse, nink mõnnikörd johhup se tõbbi päle, kui hobben ka rahhunn tallin saisap. Saggede tullep se tõbbi ka sest, kui hobben holetumal wisil pallawalt külma wega jõdetas nink saisma jättetas, ehk waljo sõido päle seddamaid tälle karu ehk, mes weel halvemb om, rükki ette puistetas.

Se tõbbi om üts neist ligerängembist tõbbeist, ei mitte sepärrast, et hobben temma kätte ärralõppes — se ei sünni mitte saggede nink ennege sis, kui mu wigga weel pälejohhus — enge sepärrast, et se tõbbi kapju ni ärrarikkup, et nemma lunnage ennamb täwweste ärra ei sütti nink hobben ello eas wiggatses jääp. Kui hobben rutto abbi saap nink eddimäst kõrda seddawisi pöddep, sis om lota, et temmast weel asja saap.

Ent sis peate seddawisi teggema. Kui särane luggu käügi pääl johhup nink ei olle wõimalik hobbest saisma jätta, sis ärge laske hobbesel trahwi sõita, enge sammu minna. Te pääl peate pallawa haige kabja saggete külma wega jahhutama. Sate kōddo, ehk jääp hobben foddun haiges, sis saatke seddamaid arsti pärra, ke omma ammetit täwweste mõistap, nink laske kumbastki jallast tobi ossa werd, ehk ka kalafonest kats topi werd. Kui kabja wallo ni ränk om, et haige hobben waiwalt ennege jalgu pääl püssip, siis järke rawwa alla. Kui wallo kergemb om, sis kiskuge tassatsel wisil rawwa alt ärra nink sibduge — kas olgo rawwa alla jättetu ehk alt ärrakistu — wärsket lehma sitta nartsuga ehk raggaskiga kabja ümber. Kui lehma sitta ei olle, sis wõip ka sawwist, mes ättifaga nink wega om seggatu, särast taignat tetta, mes kabja ümber sentas. Sis pandke hobben talli pehme pöhhu päle saisma, hõderuge küf kehha häste olletuustiga ärra